

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 331/2011 Z. z. v znení neskorších predpisov, ako iniciatívny materiál.

Vláda Slovenskej republiky sa vo svojom programovom vyhlásení na roky 2023 – 2027 zaviazala, s ohľadom na zefektívnenie boja proti daňovým a colným únikom, eliminovať legislatívne medzery umožňujúce agresívne daňové plánovanie a podporujúce škodlivé daňové praktiky. Využitím existujúcich a prijímaním nových opatrení sa sleduje dosiahnutie minimalizácie počtu a objemu daňových únikov a zníženie daňovej medzery. Pre tento účel vláda Slovenskej republiky chce, okrem využitia represívnych opatrení, uplatňovať v čo najväčšej miere aj preventívne nástroje.

Primárnym cieľom novelizácie zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), je, v súlade s vyššie uvedeným, realizácia špecifických opatrení v oblasti práva na odpočítanie dane, ako aj jeho opráv a úprav. Sleduje sa prijatie takých pravidiel zodpovedajúcich základným požiadavkám spoločného systému DPH, cieľom ktorých je zabezpečiť presnosť odpočítanej dane z tovarov a služieb a tým aj neutralitu daňového zaťaženia. Zmenami a doplnením zákona o DPH dôjde najmä k rozšíreniu prípadov, na ktoré sa bude vzťahovať povinnosť opravy odpočítanej dane, k spresneniu legálnej definície pojmu „investičný majetok“ a k úprave pravidiel v oblasti úpravy odpočítanej dane pri investičnom majetku.

V oblasti opravy odpočítanej dane podľa § 53 zákona o DPH sa navrhuje zohľadniť aj iné prípady, ako len situácie, keď oprave odpočítanej dane predchádza oprava základu dane na strane dodávateľa tovaru alebo služby. V praxi totiž môžu nastať aj iné situácie, ktoré by odôvodňovali vykonať opravu odpočítanej dane, a to vo všeobecnosti v prípade, keď nastane zmena vo faktoroch použitých pri určení výšky odpočítanej dane. Tieto situácie však nie sú v súčasnom znení zákona o DPH zohľadnené. V tejto súvislosti sa navrhuje doplniť § 53 zákona o DPH ďalšími situáciami, kedy je, s ohľadom na realizáciu zásady neutrality, potrebné pristúpiť k vykonaniu opravy odpočítanej dane. Rozšírenie uplatňovania § 53 zákona o DPH sa navrhuje aj vo vzťahu k investičnému majetku.

Zákon o DPH v platnom znení obsahuje pre svoje účely legálnu definíciu pojmu „investičný majetok“, ktorá sa uplatňuje naprieč celým týmto zákonom, no predovšetkým v rámci úpravy odpočítanej dane pri investičnom majetku. Keďže súčasná definícia nie je dostatočná, nakoľko z nej nie je zrejmé, že pod tento pojem sa má zahŕňať výlučne dlhodobý majetok platiteľa, navrhuje sa jej spresnenie, aby jednoznačne vylučovala zásoby.

Aktuálne platný a účinný vzorec, ktorým sa určuje výška buď dodatočne odpočítateľnej dane, alebo dodatočne neodpočítateľnej dane pri investičnom majetku, nereflektuje požiadavky kladené Smernicou Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347 11.12.2006) v platnom znení. V tejto súvislosti sa zavádza nový spôsob vykonávania úpravy odpočítanej dane pri investičnom majetku, a to tak pri zmene

účelu použitia, ako aj pri zmene rozsahu použitia investičného majetku. Pôvodná technika výkonu úpravy odpočítanej dane zostane zachovaná, v súlade so Smernicou Rady 2006/112/ES v platnom znení, len pre situáciu dodania investičného majetku pred uplynutím obdobia na úpravu odpočítanej dane.

Zároveň z dôvodu požiadaviek vyplývajúcich z aplikačnej praxe dôjde k úprave niektorých ustanovení zákona o DPH.

Návrh zákona má pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti, a nebude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a inými právnymi predpismi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.